

Eerste tussentijdse rapportage

2019

Aanbiedingsbrief.....	3
Samenvatting.....	4
Inleiding	4
Begroting 2019	4
Rapportage per programma.....	6
Beleidspeerpunten.....	6
Financieel overzicht	6
Programma overschrijdende mutaties	6
0. Bestuur en ondersteuning.....	7
Inhoud programma	7
Financieel overzicht	12
1. Veiligheid.....	15
Inhoud programma	15
Financieel overzicht	17
2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	18
Inhoud programma	18
Financieel overzicht	21
3. Economie	22
Inhoud programma	22
Financieel overzicht	26
4. Onderwijs	27
Inhoud programma	27
Financieel overzicht	29
5. Sport, cultuur en recreatie.....	30
Inhoud programma	30
Financieel overzicht	33
6. Sociaal domein	35
Inhoud programma	35
Financieel overzicht	40
7. Volksgezondheid en milieu	42
Inhoud programma	42
Financieel overzicht	48
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	50
Inhoud programma	50
Financieel overzicht	53
Wijziging van de begroting	55
Bijlagen:.....	56
Verdeling incidenteel en structureel.....	56
Reserves en voorzieningen	57
Raadsinformatiebrief september- en decembercirculaire 2018	59

Zaaknummer ZK18000101	Behorende bij Raadsbesluit nr 19-0012562	Documentnummer 19-0015932
--------------------------	---	------------------------------

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de eerste tussentijdse rapportage 2019 van de gemeente Krimpenerwaard met een peildatum van 31 maart 2019 conform de financiële verordening. De tussentijdse rapportage bevat een uiteenzetting van de bijstellingen van het beleid met de bijgestelde ramingen die daarvoor nodig zijn.

Om de herkenbaarheid van de nieuwe vorm van rapporteren te bevorderen is de lay-out van de rapportage aangepast naar de indeling van de begroting 2019. Tevens zijn de aanpassingen vanuit het nieuwe collegeprogramma 2019-2022 verwerkt in deze rapportage.

In de eerste tussentijdse rapportage 2019 zijn op hoofdlijnen de volgende punten verwerkt:

- Per programma
 - Een beschrijving van de inhoud van het programma
 - Afwijkingen in beleidsspeerpunten
 - Financieel overzicht met afwijkingen in de baten en lasten van de begroting
 - Mutaties in kredieten en de dekking
- Wijziging van de begroting
- Een overzicht van de mutaties per programma verdeeld naar incidenteel en structureel
- Een overzicht van de mutaties in de reserves en voorzieningen
- Raadsinformatie brief van de september- en decembercirculaire

De primaire begroting 2019 is in uw raadsvergadering van 13 november 2018, inclusief amendementen, vastgesteld. Hierbij is besloten om de positieve saldi van de jaarschijven toe te voegen aan de algemene reserve vrij vermogen.

Het resultaat van de eerste tussentijdse rapportage 2019 is €204.000 nadelig. Voorgesteld wordt de saldi van de toevoegingen aan de algemene reserve vrij vermogen te verlagen met de saldi van de rapportage.

Met de vaststelling van de eerste tussentijdse rapportage 2019 wordt de meerjarenbegroting 2019-2022 van de gemeente Krimpenerwaard bijgesteld.

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard
de secretaris, de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

Samenvatting

Inleiding

In deze eerste tussentijdse rapportage 2019 wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen over de afgelopen drie maanden die van invloed zijn op de begroting 2019 en de daaraan gekoppelde meerjarenraming. Er wordt zowel op beleidsinhoudelijke als financiële ontwikkelingen gerapporteerd. In de rapportage zijn de afwijkingen per programma opgenomen. Voor het begrotingsjaar 2019 zijn de afwijkingen ook op taakveldniveau opgenomen en toegelicht. De rapportagegrens is gesteld op €50.000 conform de financiële verordening.

Begroting 2019

In onderstaande tabel wordt het effect van de eerste tussentijdse rapportage 2019 op de meerjarenbegroting 2019-2022 weergegeven.

Begroting 2019 (x € 1.000)

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Saldo begroting	122	643	1.698	1.446
Amendement hondenbelasting	-52	-97	-142	-176
Begrotingswijzigingen 2019	-	-82	-82	-82
Saldo eerste tussentijdse rapportage	-204	-435	-386	-304
Nieuw saldo	-134	29	1.088	884
Waarvan incidenteel	211	155	3	-
Structureel saldo	77	184	1.091	884

Het verloop van het saldo van de tussentijdse rapportage is bij het onderdeel rapportage per programma toegelicht. Op hoofdlijnen is het verloop:

Saldo op hoofdlijnen (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Saldo september- en decembercirculaire 2018	274	317	174	253
Saldo verkoop gronden	310			
Actualiseren begroting	67	-44	53	53
Groenonderhoud en bomenonderhoud	-235	-100	-100	-100
Diverse cultuurtaken	-148	-34	-34	-31
Exploitatielasten vastgoed	-130	-135	-80	-80
Saldo leerlingenvervoer	-152	-152	-167	-167
Overgangsregelingen en incidentele subsidies	-60			
Versnellen woningbouw	60	-80	-80	-80
Asbestdaken	-50	-56		
Saldo overige posten kleiner dan €50.000	-140	-151	-152	-152
Saldo eerste tussentijdse rapportage	-204	-435	-386	-304

In deze rapportage zijn voor de dekking van incidentele lasten bedragen onttrokken aan reserves. De reservemutaties zijn per programma toegelicht. In de bijlage is een overzicht opgenomen met het verloop van het saldo van de reserves en voorzieningen. In dit overzicht zijn de mutaties van raadsbesluiten tot en met deze rapportage verwerkt.

De grootste onttrekkingen aan de reserves zijn:

- Zaaksysteem en overige software €394.000
- Centrum ontwikkeling Stolwijk €150.000
- Project Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren €97.000

De kredietmutaties met gevolgen voor de voorziening IBOR en VGRP zijn toegelicht bij de betreffende programma's.

Niet gekwantificeerde onderdelen met mogelijk financiële gevolgen voor het saldo van de begroting.

- In het collegeprogramma is de doelstelling opgenomen dat we voor 2.000 hectare buitengebied maatregelen treffen om bodemdaling tegen te gaan. Voor het treffen van maatregelen zijn nog geen middelen opgenomen in de meerjarenbegroting.
- De cao onderhandelingen voor gemeenten lopen nog. Voor 2019 is rekening gehouden met 2% stijging. Afhankelijk van de datum van vaststelling van de nieuwe cao, worden de financiële gevolgen via de tweede tussentijdse rapportage 2019 verwerkt in de begroting 2019 en verder.
- Zoals gemeld in de september en decembercirculaire 2018 werd er een nadelige afrekening van het accres 2018 en de overschrijding van het BCF-plafond verwacht. Inmiddels zijn deze afrekeningen bekend en betekent het voor de Gemeente Krimpenerwaard een mogelijk nadelig effect voor 2019 van €600.000. Het exacte effect wordt bekend in de meicirculaire 2019. Het gaat hier om de effecten van 2018 die gevolgen hebben in het jaar 2019. De effecten van het jaar 2019 zelf en verdere jaren zijn echter nog niet bekend en zijn pas zichtbaar in de meicirculaire van 2019. Conform huidig beleid worden de mutaties van de meicirculaire verwerkt in de 2e tussenrapportage 2019.

Rapportage per programma

Beleidspeerpunten

Om de herkenbaarheid van de nieuwe vorm van rapporteren te bevorderen is de lay-out van de rapportage aangepast naar de indeling van de begroting 2019. Voor het rapporteren op afwijkingen in doelen, inspanningen en financiën is er een extra vlak, 'Stand van Zaken' in een donkergroene kleur onderaan het diagram toegevoegd. Een '-' in het vlak houdt in dat de uitvoering volgens verwachting verloopt.

Ten aanzien van de gepresenteerde doelen geldt dat, conform de nieuwe werkwijze, ook is gekeken naar de haalbaarheid ervan. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot aanpassing van de doelen. Deze zijn dan ook nog gelijk aan het nieuwe collegeprogramma.

Financieel overzicht

In het onderdeel financieel overzicht zijn er twee tabellen opgenomen. In de eerste tabel wordt het programmatotaal gepresenteerd, inclusief de mutaties vanuit deze rapportage. In de tweede tabel is de verdeling per taakveld opgenomen, gesplitst in lasten, baten en reservemutaties. De bedragen in de tabellen van de rapportage zijn x €1.000. Cijfers worden als volgt gepresenteerd: Voordeel (+) en Nadeel (-).

In de cijferanalyse op de taakvelden worden de afwijkingen tussen de realisatie en de begroting vanaf

€50.000, zowel positief als negatief, toegelicht. Aansluiting tussen het taakveldresultaat en de toelichting is er daarom niet.

Het kan voorkomen dat het totaal van de mutaties op een taakveld bijvoorbeeld €200.000 bedraagt, waarbij in de toelichting bij het betreffende taakveld wordt ingegaan op bijvoorbeeld €110.000 aan mutaties. Het deel dat niet wordt toegelicht betreft mutaties kleiner dan €50.000. Dit is conform de lijn zoals afgelopen jaren toegepast.

Indien er een specifieke dekking is voor een bepaalde mutatie wordt dit aangegeven in de toelichting aan de baten kant van het betreffende taakveld of reservemutatie van het programma. In de gevallen dat er geen melding wordt gemaakt van een specifieke dekking, is dekking opgenomen in het saldo van de rapportage. Als een bedrag een structureel karakter heeft wordt dat in de toelichting bij de betreffende post vermeld. In de bijlage "Verdeling incidenteel en structureel" is een tabel opgenomen waarbij het totaal van de mutaties per programma is verdeeld in incidenteel en structureel.

Voordat we naar de programma's gaan zijn in de volgende tabel de programma overschrijdende mutaties opgenomen. Bij de verschillende taakvelden wordt naar deze toelichting verwezen.

Programma overschrijdende mutaties

Actualisering begroting

Het collegeprogramma en nieuwe beleidsdoelen waren de aanleiding om in 2018 alle budgetten van de begroting tegen het licht te houden. Hierbij zijn de budgetten beoordeeld op actualiteit en noodzaak. Bij de doorlichting is gelet of de activiteiten nog een bijdrage leveren aan het beleid en het collegeprogramma van de gemeente. Daarnaast is door de exercitie de betrouwbaarheid van de begroting vergroot. Het gaat hierbij om het onderbouwen en bijstellen van budgetten waar sprake is van tekorten en overschotten.

De actualisering heeft geleid tot diverse mutaties in de lasten en baten van taakvelden van verschillende programma's. Het resultaat is een actuele stand van de begroting 2019 in totaal en per kostencategorie. Het totale financiële effect 2019 van deze exercitie is een voordeel van €67.000. Het meerjarig effect is een nadeel van €43.000 in 2020 en een voordeel van €53.000 in de volgende jaren.

Per taakveld wordt het totaal van de mutaties opgenomen in de toelichting als deze boven de €50.000 komt.

0. Bestuur en ondersteuning

Inhoud programma

Dit programma behandelt de overkoepelende taakvelden van het bestuur, de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie en de relatie tussen de burger en het bestuur van de gemeente Krimpenerwaard. Betrokken en betrouwbaar in dienstverlening staat hierin centraal. De gemeente Krimpenerwaard staat voor een uitstekende dienstverlening. Speerpunten zijn betrouwbaar, snel, digitaal waar het kan en op maat waar nodig of gewenst.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor burgerzaken, bestuurlijke samenwerking, ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Beleidspeerpunten

3.1 Datagedreven samenleving, snel internet Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 100 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening te bereiken in 2022. Gebruiksvriendelijkheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt.			
AMBITIE			
ER DOEL	Betere digitale dienstverlening	Betere dienstverlening	Snellere procedures en doorlooptijden
SMART DOEL	In 2022 is de digitale volwassenheid gestegen van 80% naar 85% (waarstaatjegemeente.nl)	In 2022 is de klanttevredenheid voor onze dienstverlening een 8 (klanttevredenheids-onderzoeken)	In 2022 zijn procedures en doorlooptijden (de servicenormen) 20% sneller dan in 2018
INDICATOR	Score digitale volwassenheid producten voor inwoners (waarstaatjegemeente.nl)	Klanttevredenheid per dienstverleningskanaal en totale klanttevredenheid	Nog nader te bepalen
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Verwerken uitkomsten gebruikersonderzoek van mei 2018. O.a. door verbetering van teksten op de website	Herijken en uitvoeren Programmaplan dienstverlening, waaronder communicatie over mogelijkheden dienstverlening op maat	Processen en procedures verbeteren aan de hand van klantreizen
KOSTEN	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	Om de inhoud en ontwikkeling van de website als belangrijk dienstverleningskanaal te borgen is extra capaciteit voor webredactie noodzakelijk. € 71.000 structureel. (2019 € 36.000)	-	-

Beleidspeerpunten

	3.2 Behoud menselijke maat en dienstverlening Wij gaan voor meer toegankelijkheid en nabijheid van ons college en ambtelijke organisatie waarbij kan worden gedacht aan de volgende varianten: Voor het college: Wethouder samenlevingsvisie / kernenvisie, Kernbezoek door het college, Spreekuur van collegeleden of anderszins. Voor de ambtelijke organisatie: Uitbreiding van de loketfunctie of uitbreiding van de huidige dienstverlening op maat.
AMBITIE	
ER DOEL	Meer duidelijkheid over de toegankelijkheid en nabijheid van college en organisatie
SMART DOEL	In 2022 scoort Krimpenerwaard op het gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen hoger dan het landelijk gemiddelde (waarstaatjegemeente.nl)
INDICATOR	Score gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen (waarstaatjegemeente.nl)
RESULTATEN & INSPANNINGEN	-
KOSTEN	-
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

6.1 Participatie en co-creatie, Ontwikkelingen meer van de samenleving en Representatieve vs participatieve samenleving

Wij stimuleren en omarmen maatschappelijke creativiteit en eigen initiatief van inwoners, bedrijven en instellingen. Hierdoor kan de gemeente meer en meer uit de regulerende en bepalende rol stappen. Essentieel hiervoor is dat we het aantal regels terugbrengen. Dit vraagt een proactieve houding van het bestuur, organisatie en inwoners. Wij beschouwen onze inwoners, ondernemers en instellingen als partners. Samen met hen willen wij in gesprek over participatie en samenwerking. Bij de politieke besluitvorming over grotere projecten (zoals Omgevingsvisie en Panorama Krimpenerwaard) willen wij voor onze partners een welomgeschreven invloed in het leven roepen. Deze nadere aanpassing van de politieke besluitvorming is een vervolgstap op een verdere uitwerking van het rapport van de commissie Van Zijl.

De samenlevingsparticipatie in de gemeente Krimpenerwaard krijgt hierdoor opnieuw een impuls.

AMBITIE

ER DOEL

Meer stimuleren en waarderen van samenlevingsparticipatie

Meer ruimte door minder overbodige regels

Meer duidelijkheid vooraf over de mate van invloed die partners krijgen bij besluitvorming voor grote projecten

SMART DOEL

In 2022 scoort Krimpenerwaard op de indicator 'inwoners en instellingen ruimte geven om ideeën en initiatieven te realiseren' hoger dan het landelijk gemiddelde (waarstaatjegemeente.nl)

In 2022 is het aantal regels met 10% afgenomen (DROP: Decentrale regelgeving en officiële publicaties)

In 2022 scoort Krimpenerwaard op het betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen hoger dan het landelijk gemiddelde (waarstaatjegemeente.nl)

INDICATOR

Score inwoners en instellingen ruimte geven om ideeën en initiatieven te realiseren (waarstaatjegemeente.nl)

Aantal gepubliceerde verordeningen en beleidsregels

Score betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen (waarstaatjegemeente.nl)

RESULTATEN & INSPANNINGEN

Verkennen reikwijdte participatie en opstellen participatiekader in samenspraak met de raad

Altijd afwegen of (nieuwe) regelingen noodzakelijk zijn of kunnen vervallen. Dit wordt duidelijk gemaakt in het raads- en/of collegevoorstel

KOSTEN

Geen additionele kosten

Geen additionele kosten

STAND VAN ZAKEN

-

-

-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	8.2 Interactie stad en land Wij zoeken zelfbewust meer de verbinding met de steden en gaan op zoek naar kansen en win-win situaties voor stad en land, onder meer op het gebied van mobiliteit, levering van energie, gekwalificeerd personeel, wonen, recreatie en natuurbeleving.
ER DOEL	Beter etaleren van de kwaliteiten van de Krimpenerwaard om de aantrekkelijkheid als regionale samenwerkingspartner te vergroten
SMART DOEL	In 2022 is de samenwerking met Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Grenzeloos samenwerken Alblasserwaard en de verbinding M-H/MRDH op gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, mobiliteit en wonen versterkt
INDICATOR	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Lobby voor samenwerking met omliggende gemeenten en andere overheden. Vertaling traject Strategische visie Krimpenerwaard
KOSTEN	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	70.456	67.885	67.025	65.888
Mutaties tussentijdse rapportage	311	175	54	133
Na rapportage	70.767	68.060	67.078	66.021

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
010 Bestuur	9	6	6	6
020 Burgerzaken	-14	-22	-22	-22
030 Beheer overige gebouwen en gronden	-112	-117	-62	-62
040 Overhead	-182	216	230	235
050 Treasury	12	12	12	12
061 OZB woningen				
062 OZB niet-woningen				
064 Belastingen overig	-10	-10	-10	-10
080 Overige baten en lasten	-192	-192	-192	-192
090 Vennootschapsbelasting				
0011 Resultaatbestemming				
Totaal lasten	-491	-107	-38	-33
010 Bestuur				
020 Burgerzaken				
030 Beheer overige gebouwen en gronden				
040 Overhead	-50	-50	-50	-50
050 Treasury				
061 OZB woningen				
062 OZB niet-woningen				
064 Belastingen overig				
070 Alg uitkering en overige uitk gem fonds	318	312	136	215
080 Overige baten en lasten				
0011 Resultaatbestemming				
Totaal baten	268	262	86	165
Saldo van baten en lasten	-222	155	49	133
Storting in reserves	-657	0	0	0
Onttrekking aan reserves	1.190	20	5	0
Mutatie reserves	533	20	5	0
Geraamd resultaat	311	175	54	133

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
030 Beheer overige gebouwen en gronden	-112
Op het exploitatie budget gemeentelijk vastgoed is een tekort van €130.000 ontstaan, structureel aflopend naar €80.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de af te stoten panden op dit moment om diverse redenen (nog) niet zijn verkocht. Hierdoor moet in de begroting €20.000 budget worden opgenomen voor de exploitatielasten van deze panden. Voor het in stand houden van vastgoed met het oog op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingsplannen wordt een budget van €50.000 opgenomen in de begroting. Daarnaast is de eerder geraamde bezuinigingsmaatregel te positief ingeschat. Dit nadeel van €60.000 wordt afgeraamd.	

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
040 Overhead	-182
Voor de inhuur van de uitvoering van het regionale project Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren is een bedrag van €88.000 nodig. Voor opleidingen is €9.000 nodig. Het totaal bedrag van €97.000 wordt ten laste van de daarvoor bestemde reserves gebracht en is daarmee budgettair neutraal. Op dit taakveld is een voordeel van €426.000 ontstaan als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4). De lasten van verschillende softwarepakketten inclusief het zaaksysteem worden met €394.000 verhoogt. De vervanging van de softwarepakketten was in de primaire begroting opgenomen als investering. Aangezien de software niet geïnvesteerd wordt moeten de gebruikslasten in de exploitatie opgenomen worden. De mutatie is budgettair neutraal door de onttrekking aan de reserves.	
080 Overige baten en lasten	-192
Op dit taakveld is een nadeel van €192.000 ontstaan als gevolg van aanpassingen van de begroting. De mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	

Mutaties baten x € 1.000	Saldo
040 Overhead	-50
Op dit taakveld is een nadeel van €50.000 ontstaan als gevolg van aanpassingen van de begroting. De mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	
070 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente fonds	318
In de raadsinformatiebrief van 30 oktober 2018 is de raad geïnformeerd over de mutaties van de begroting naar aanleiding van de septembercirculaire 2018. Het saldo voor 2019 van de circulaire bedraagt €191.000. Over de mutaties van de decembercirculaire 2018 is de raad geïnformeerd door middel van de raadsinformatiebrief van 15 januari 2019. Het saldo voor 2019 van de circulaire bedraagt €90.000. Het meerjarenperspectief van de circulaires wordt verwerkt in kadernota 2020.	

Mutaties reserves x € 1.000	Saldo
Storting in reserves	-657
Per 29 januari 2019 is het krediet verlengen Veerstoep Bergambacht ingetrokken. Voor de dekking van deze investering was €357.000 toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten. Voorgesteld wordt dit bedrag terug te laten vloeien naar de algemene reserve vrij vermogen. De mutatie is budgettair neutraal. In de begroting 2018 is €300.000 beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve vrij vermogen voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Op basis van de uitgevoerde inventarisatie vastgoed wordt bepaald welke verduurzamingsmaatregelen effectief zijn. Als dit leidt tot investeringen in gebouwen moet dit geactiveerd worden. Voorgesteld wordt om de dekking van €300.000 over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten ter dekking van de toekomstige rente- en afschrijvingslasten.	
Onttrekking aan reserves	1.190
De onttrekking aan de reserve dekking kapitaallasten van €357.000 inzake verlengen Veerstoep Bergambacht is toegelicht bij Storting in reserves. Er wordt €300.000 onttrokken aan de algemene reserve vrij vermogen. Zie toelichting storting reserves, onderdeel verduurzaming vastgoed. Voor de dekking van de inhuur van de uitvoering van het regionale project Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren wordt een bedrag van €88.000 onttrokken aan de reserve bedrijfsvoering en voor de opleidingen €9.000 aan de reserve personeelsbeleid. De lasten van verschillende softwarepakketten worden gedekt vanuit de reserve I&A voor een bedrag van €77.500. Tevens wordt er uit de reserve I&A een bedrag van €316.500 onttrokken voor de dekking van de lasten van het zaaksysteem. Dit betreft een omzetting van kapitaallasten naar een huurcontract. De mutaties zijn budgettair neutraal.	

De mutaties op de kredieten voor het programma zijn opgenomen in de onderstaande tabel. Voorgesteld wordt om de bedragen te voteren en de dekking vast te stellen.

x € 1.000	Kredieten
-33	I..... Cameratoezicht gemeentekantoren Stolwijk en Bergambacht
	Kapitaallasten ten laste van de exploitatie
	In de publiekshallen in zowel het gemeentekantoor in Stolwijk als het gemeentekantoor in Bergambacht komen medewerkers van de gemeente regelmatig in aanraking met agressieve en bedreigende situaties. Om onveilige-, agressieve- en bedreigende situaties vast te kunnen leggen en achteraf de situatie(s) te analyseren, wordt in beide gemeentekantoren cameratoezicht gerealiseerd. Verder werkt camerabewaking preventief en schrikt in veel gevallen agressieve handelingen af. Vooraf aan het realiseren van camerabewaking wordt een Privacy Impact Assessment opgesteld.
-214	I.0358 Frictiekosten
	Algemene reserve vrij vermogen
	Zoals aangegeven in de jaarrekening is er eind 2018 nog ca. €745.000 aan restantkredieten beschikbaar. Voorgesteld wordt om binnen het totaal van deze beschikbare middelen €214.000 anders te verdelen over de laatste door de raad goedgekeurde openstaande kredieten binnen de frictiekosten. Op deze wijze kunnen ook de laatste knelpunten worden opgelost. Het totaal van de lasten binnen de frictiekosten wijzigt hierdoor niet.
-90	I.0359 Zaaksysteem exploitatiekosten
	Reserve I&A
	Bij de slotwijziging 2018 is het omzetten van een activa naar exploitatiekosten van het KSC/Zaaksysteem doorgevoerd voor €350.000 implementatielasten. De exploitatielasten van € 90.000 van het eerste jaar waren niet bij het krediet opgenomen. Voorgesteld wordt om voor inzicht in de totale lasten van het zaaksysteem de €90.000 exploitatielasten toe te voegen aan het krediet. Ook met deze mutatie blijft het investeringsbudget binnen het oorspronkelijk vastgestelde bedrag van €440.000.

1. Veiligheid

Inhoud programma

Binnen dit programma staat de gemeente Krimpenerwaard samen met bewoners, bedrijven en partners voor een gemeente die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven. Dit programma heeft betrekking op de gemeentelijke veiligheid en dat de inwoners zich ook veilig moeten voelen. In het veiligheidsdomein heeft de gemeente vooral een regierol; de gemeente kan niet alleen de veiligheid waarborgen. Naast de hulpverleningsorganisaties, zoals politie en brandweer, hebben bedrijven en inwoners ook een eigen verantwoordelijkheid.

In dit programma is de benodigde capaciteit en zijn de financiële en middelen opgenomen die noodzakelijk zijn om uitvoering te kunnen geven aan de inspanningen om daarmee onze doelen en ambities te kunnen behalen. Binnen de taken vallen o.a. de wettelijke voorgeschreven taken zoals de deelname aan de Veiligheidsregio Hollands Midden, maar ook onze specifieke ambities uit het college werkprogramma.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	17. Veiligheid Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden.		
ER DOEL	Meer inzet op tegengaan van drugsactiviteiten	Meer stimuleren en faciliteren van participatie om de veiligheid te waarborgen	Verhogen bewustwording digitale veiligheid
SMART DOEL	In 2022 wordt 95% van de door de politie aangebrachte drugsactiviteiten (productie, handel, ...) door middel van maatwerk in het bestuursrecht opgepakt	In 2022 is de participatie verhoogd door de deelname aan Burgernet te verhogen van 12% (2018) naar 15%	-
INDICATOR	Percentage door de politie aangebrachte drugsactiviteiten dat door middel van maatwerk in het bestuursrecht wordt opgepakt	Percentage van de inwoners dat deelneemt aan burgernet	Geen additionele kosten
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Opstellen plan van aanpak 'Effectieve aanpak' om drugsactiviteiten effectief aan te pakken in het bestuursrecht. Uitvoeren plan van aanpak 'Effectieve aanpak'	Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) - Jaarlijks start één nieuw traject Promoten - Promoten Burgernet - Instellen WhatsAppgroepen	-
KOSTEN	€ 10.000 structureel	€ 17.000 structureel	-
STAND VAN ZAKEN	-	-	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-4.475	-4.487	-4.533	-4.533
Mutaties tussentijdse rapportage	7	7	7	7
Na rapportage	-4.467	-4.480	-4.526	-4.526

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
110 Crisisbeheersing en brandweer	5	5	5	5
120 Openbare orde en veiligheid				
Totaal lasten	5	5	5	5
110 Crisisbeheersing en brandweer	3	3	3	3
120 Openbare orde en veiligheid				
Totaal baten	3	3	3	3
Saldo van baten en lasten	7	7	7	7
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves				
Mutatie reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	7	7	7	7

De mutaties op de kredieten voor het programma zijn opgenomen in de onderstaande tabel.
Voorgesteld wordt om de bedragen te voteren en de dekking vast te stellen.

x € 1.000	Kredieten
1.204	1.0542 Brandweerkazerne Bergambacht
Kapitaallasten ten laste van de exploitatie	
De terugkoopverplichting van de Veiligheidsregio ten aanzien van de kazerne Bergambacht is komen te vervallen. Het hiervoor gevoteerde krediet kan daardoor vervallen en ontstaan er geen nieuwe kapitaallasten maar blijven de huurlasten bestaan. De mutatie is budgettair neutraal.	

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Inhoud programma

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard samen met inwoners en bedrijven aan een zo goed mogelijk bereikbare en verkeersveilige gemeente voor alle vormen van vervoer. Door het versterken van het netwerk, beter benutten van de bestaande infrastructuur met aandacht voor de verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit wordt een balans gevormd tussen bereikbaarheid en omgevingskwaliteit en duurzame mobiliteit in een gastvrije Krimpenerwaard.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van het verkeersbeleid en het onderhouden en in stand houden van de wegen, parkeervoorzieningen, openbare verlichting, civiele kunstwerken en de havens.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	8.1 Verbeteren bereikbaarheid We werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid op de korte termijn en dat doen we met toekomstbestendige oplossingen. Daarbij zoeken we ook naar synergievoordelen met bijvoorbeeld natuur, vermindering van CO2-uitstoot en veranderende vervoersbehoefte (zelfrijdende auto) in de toekomst. Er wordt sterk ingezet op de lobby in het kader van MIRT. De komende maanden wordt in afstemming met de provincie, andere partijen en de raad - door het college het bod uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. Dit bod betreft de zogenaamde verstedelijkingsopgave van maximaal 200 hectare en betreft meer dan alleen woningbouw. Deze opgave kan breed worden gezien zowel naar aard als naar gebied. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan infrastructuur, recreatie, bedrijventerreinen, woningbouw en natuur. Hierbij wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de Krimpenerwaard. Dit bod is vooral bedoeld voor de versterking van de kernen.
ER DOEL	Een betere bereikbaarheid en ontsluiting van de Krimpenerwaard
SMART DOEL	In 2022 is de reistijd vanaf de gemeentegrens van de Krimpenerwaard gedurende de spits naar de aansluiting op de A20 en de A16 ten opzichte van 2017 met 10% afgenomen
INDICATOR	Score infrastructuur en bereikbaarheid (waarstaatjegemeente.nl)
RESULTATEN & INSPANNINGEN	1. Uitvoeren van een nadere verkenning naar de haalbaarheid van verbindingsweg van de Tiendweg naar de Noord in Krimpen a/d Lek. 2. Uitvoeren van een nadere verkenning naar uitbreiding van het netwerk hoogwaardig Openbaar Vervoer en naar het realiseren van extra P&R locaties. 3. Lobby en Participatie in vervolg op de pre-verkenning Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) om te zorgen dat de Rijksoverheid middelen beschikbaar stelt in het kader van een extra oeververbinding om de Algerabrug te ontlasten 4. Inzetten om bij de consessie onderhandeling voor de aanbesteding van het OV verbeteren van de OV verbindingen Utrecht-C - Capelsebrug en het verbeteren van het reizen voor mensen met een beperking.
KOSTEN	€ 240.000 incidenteel
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	17. Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden.
ER DOEL	Minder onveilige verkeerssituaties
SMART DOEL	In 2022 ervaart 50% van de inwoners zelden of nooit een onveilige verkeerssituatie in de buurt, t.o.v. 42% in 2016 (Burgerpeiling)
INDICATOR	Percentage van de inwoners dat zelden of nooit onveilige verkeerssituaties in de buurt ervaart
RESULTATEN & INSPANNINGEN	1. Lobby 60 km voor de verkeersveiligheid op de N228 bij de Provincie Zuid-Holland. 2. Verbeteren verkeersveiligheid rondom de Prinses Ireneschool in Krimpen a/d Lek en de MFA De Vogelweide in Schoonhoven
KOSTEN	€ 25.000 incidenteel
STAND VAN ZAKEN	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-9.517	-9.479	-9.442	-9.344
Mutaties tussentijdse rapportage	102	102	59	59
Na rapportage	-9.415	-9.377	-9.383	-9.285

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
210 Verkeer en vervoer	-21	-21	-52	-52
220 Parkeren	124	124	124	124
230 Recreatieve havens				
240 Economische havens en waterwegen	21	21	21	21
250 Openbaar vervoer				
Totaal lasten	124	124	93	93
210 Verkeer en vervoer	12	12	0	0
220 Parkeren	-13	-13	-13	-13
230 Recreatieve havens				
240 Economische havens en waterwegen	-21	-21	-21	-21
250 Openbaar vervoer				
Totaal baten	-22	-22	-34	-34
Saldo van baten en lasten	102	102	59	59
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves				
Mutatie reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	102	102	59	59

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
220 Parkeren	124
Conform de BBV wetgeving wordt het taakveld gehandicapten parkeerkaart verplaatst van programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat naar programma 6 Sociaal Domein. De mutatie is budgettair neutraal.	

Kredietmutaties

Voorgesteld wordt om de mutaties op de jaarschijf van de kredieten IBOR voor een bedrag €188.000 te voteren en de dekking uit de voorziening IBOR vast te stellen. Voor de uitvoering projectenboek 2018-2019 is voor de buitenruimte projecten, exclusief riolering, 10,5 miljoen gevoteerd.

De egalisatie van voor- en nadelen op projecten zijn onderdeel van de beheerplannen. Bij het uitwerken van de definitieve ontwerpfase in projecten is het werkgebied uitgebreid en was de kwaliteit van de bestrating verslechterd, die wordt ook vervangen.

3. Economie

Inhoud programma

Met dit programma stimuleert de gemeente het ondernemers- en vestigingsklimaat. In dit programma zijn middelen opgenomen voor de dienstverlening aan ondernemers, (samenwerkings-)projecten van arbeidsmarkt en onderwijs, de herstructurering van bedrijfslocaties, investeringen in winkelgebieden, het stimuleren van snel internet en de transitie naar een toekomstbestendige landbouw. In dit programma staan ook activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Dit doen we samen met ondernemers, organisaties, provincie en andere gemeenten.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.3 Behoeftte aan vakbekwaam personeel Wij zetten samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in op aansluiting van onderwijs op de (lokale) arbeidsmarkt.
ER DOEL	Betere aansluiting van onderwijs op de behoefte van de (lokale) arbeidsmarkt
SMART DOEL	In 2022 zijn er in de maaksector ten opzichte van de landelijke trend 10% minder onvulbare vacatures
INDICATOR	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Continueren project Leerwerkbedrijf Twee nieuwe initiatieven (bijv. in zorg en techniek) ter bevordering van een toekomstbestendig onderwijsaanbod
KOSTEN	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	3.1 Datagedreven samenleving, snel internet Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 100 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening te bereiken in 2022. Gebruiksvriendelijkheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt.
ER DOEL	Betere beschikbaarheid van snel internet in 2021 voor buitengebied en kernen
SMART DOEL	In 2022 heeft 100% van de adressen de keuze om aan te sluiten op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s
INDICATOR	Percentage adressen dat de keuze heeft om aangesloten te worden op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Vergunningverlening en monitoring uitvoering convenant door marktpartijen
KOSTEN	€ 20.000 incidenteel
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

	9. Economie en recreatie Wij zetten samen met de ondernemers in op het behoud van een vitale economie en op een verbetering van het ondernemingsklimaat (panorama). Hierbij denken we aan het samen optrekken met ondernemers om leegstand van winkels en bedrijfspanden tegen te gaan, uitbreiding van bedrijven mogelijk te maken, samen met de retailers de retailvisie nader uit te werken en adaptieve landbouw te stimuleren. Ook willen wij de recreatieve sector uitbreiden. Wij stimuleren en omarmen nieuwe initiatieven, mits e.e.a. landschappelijk goed kan worden ingepast.	
AMBITIE		
ER DOEL	Meer recreanten en toeristen aantrekken en de inkomsten uit recreatie en toerisme vergroten	Meer aandacht voor versterken ondernemersklimaat door o.a. sneller schakelen t.a.v. ondernemersinitiatieven en faciliteren samenwerking tussen ondernemers
SMART DOEL	In 2022 is de economische toegevoegde waarde van de sector R&T ten opzichte van 2017 met 15% toegenomen (eigen onderzoek)	-
INDICATOR	Toegevoegde waarde (in euro's) recreatie en toerisme	- Regionale bedrijventerreinstrategie is vastgesteld en wordt uitgewerkt in een lokale strategie. - Lokale detailhandelsvisie vastgesteld
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Uitvoeren gebiedsmarketingplan i.s.m. lokale partners. Stimuleren nieuwe vormen van verblijfsrecreatie Onderzoek naar meer intensief recreatiepark	- Uitwerken regionale bedrijventerreinstrategie. - Uitwerken regionale detailhandelsvisie
KOSTEN	€ 33.000 structureel	-
STAND VAN ZAKEN	-	Aan de hand van de regionale bedrijventerrein strategie die in 2019 tot stand komt, werken we een lokale strategie uit m.b.t. bedrijventerreinen. € 40.000 incidenteel.

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-1.141	-1.061	-121	-121
Mutaties tussentijdse rapportage	-386	-365	-365	-365
Na rapportage	-1.527	-1.426	-486	-486

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
310 Economische ontwikkeling	-40	0	0	0
330 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen				
340 Economische promotie	-386	-365	-365	-365
Totaal lasten	-426	-365	-365	-365
310 Economische ontwikkeling				
330 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen				
340 Economische promotie				
Totaal baten	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-426	-365	-365	-365
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves	40	0	0	0
Mutatie reserves	40	0	0	0
Geraamd resultaat	-386	-365	-365	-365

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
340 Economische promotie	-386
Het budget €339.000 voor uitvoering gebiedsmarketing wordt overgeheveld van programma 5 Sport, cultuur en recreatie naar programma 3 Economie. De mutatie is budgettair neutraal.	

4. Onderwijs

Inhoud programma

In dit programma legt de gemeente Krimpenerwaard de basis voor het beleid om kinderen en jongeren gezond en veilig te laten (op)groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie, openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid waaronder ook de afstemming van het passend onderwijs en leerlingvoorzieningen.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van openbaar onderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente.
ER DOEL	Meer gezonde en duurzame onderwijshuisvesting
SMART DOEL	-
INDICATOR	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Vastgesteld Integraal onderwijshuisvestingsplan
KOSTEN	-
STAND VAN ZAKEN	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-5.440	-5.392	-5.215	-5.740
Mutaties tussentijdse rapportage	-160	-126	-107	-107
Na rapportage	-5.600	-5.517	-5.322	-5.847

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
410 Openbaar basisonderwijs				
420 Onderwijshuisvesting				
430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-532	-409	-301	-212
Totaal lasten	-532	-409	-301	-212
410 Openbaar basisonderwijs				
420 Onderwijshuisvesting				
430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	372	283	194	105
Totaal baten	372	283	194	105
Saldo van baten en lasten	-160	-126	-107	-107
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves				
Mutatie reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-160	-126	-107	-107

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-532
In 2019 ontvangen wij €361.419 meer aan geormerkte rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Dit is gebaseerd op een nieuwe verdeelmethodek vanuit het Rijk. Het geld wordt ingezet voor de nieuwe subsidieregeling Vroegschoolse Educatie voor kinderen in groep 1 & 2. Daarnaast gaat in 2020 de nieuwe subsidieregeling voorschoolse voorzieningen in, met de wettelijke verplichting om voor kinderen met een VVE indicatie de uren uit te breiden naar 16 uur per week. De rijksmiddelen dekken de subsidieregelingen volledig. Door hoger aantal leerlingen, grotere afstanden en langere reistijden in schooljaar 2018/2019 ten opzichte van schooljaar 2017/2018, alsmede contractueel afgesproken indexatie van tarieven en verhoging van niet compensabele btw (van 6% naar 9%) dient het budget voor leerlingenvervoer met €152.000 opgehoogd te worden. €50.000 wordt gedekt door het budget CVV (collectief vraagafhankelijk vervoer) te verlagen, zodat een structureel nadelig effect van €102.000 resteert.	

Mutaties baten x € 1.000	Saldo
430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	372
In 2019 ontvangen wij €361.419 meer aan geormerkte rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Zie toelichting bij Mutaties lasten.	

5. Sport, cultuur en recreatie

Inhoud programma

Met dit programma stimuleert de gemeente het culturele en sportieve klimaat. Dit draagt bij aan de goede gezondheid, talentontwikkeling en participatie van inwoners. Ook draagt het bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de gemeente.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor de taakvelden Sportbeleid en activering, Sportaccommodaties, Culturele presentatie, -productie en -participatie, Musea, Cultureel erfgoed, Media (waaronder het bibliotheekwerk), Openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente.
ER DOEL	Optimalere balans van het sociaal-maatschappelijke voorzieningenniveau op draagvlak, draagkracht, behoefte en betaalbaarheid
SMART DOEL	Het SMART doel wordt bepaald na input vanuit de gemeenteraad over kaders
INDICATOR	Nader te bepalen
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Opstellen Kadernota voorzieningen
KOSTEN	€ 200.000 incidenteel en € 240.000 structureel
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

	14. Culturele vorming Wij zetten in op meer aandacht voor de culturele vorming van iedereen en vooral van de jeugd. Kunst- en cultuurbeleid is daarbij van belang. Voor de zomer 2019 wordt het cultuurbeleid ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Vervolgens wordt de uitvoering voortvarend opgepakt.
AMBITIE	
ER DOEL	Meer deelname aan culturele activiteiten en meer aandacht voor de gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte
SMART DOEL	Het SMART DOEL wordt bepaald na vaststelling van de nota cultuurbeleid en de inventarisatie gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte.
INDICATOR	Nader te bepalen
RESULTATEN & INSPANNINGEN	- Realisatie van Kunst en cultuurbeleid - Evaluatie ontwikkeling Zilvermuseum
KOSTEN	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	De cultuurnota wordt opgesteld. Prioriteiten uit de cultuurnota moeten voortvarend opgepakt kunnen worden. € 25.000 incidenteel

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-9.296	-8.777	-8.606	-8.571
Mutaties tussentijdse rapportage	-63	195	334	337
Na rapportage	-9.359	-8.582	-8.272	-8.234

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
510 Sportbeleid en activering	-35	-35	-35	-35
520 Sportaccommodaties	-103	-80	-80	-80
530 Cult.presentatie,-prod. en -participatie	50	160	160	160
540 Musea	-101	-113	-18	-15
550 Cultureel erfgoed				
560 Media	-6	-6	-6	-6
570 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	86	250	294	294
Totaal lasten	-110	175	314	317
520 Sportaccommodaties	11	11	11	11
530 Cult.presentatie,-prod. en -participatie				
540 Musea	-9	-9	-9	-9
550 Cultureel erfgoed				
560 Media	18	18	18	18
570 Openbaar groen en (openlucht)recreatie				
Totaal baten	20	20	20	20
Saldo van baten en lasten	-90	195	334	337
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves	27			
Mutatie reserves	27	0	0	0
Geraamd resultaat	-63	195	334	337

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
520 Sportaccommodaties	-103
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €77.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	
530 Cultuur presentatie, productie en -participatie	50
Op dit taakveld is een voordeel ontstaan van €187.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4). Uit de (technische) inventarisatie 2018 van het onderhoud voor de binnen en buiten kunst is gebleken dat hier jaarlijks meer aandacht aan besteed moet worden. Voorgesteld wordt om voor het onderhoud van de buitenkunst een budget van €31.000 structureel en €30.000 incidenteel beschikbaar te stellen. Voor de uitvoering nota cultuurbeleid en actualisatie masterplan Overtuin Bisdorp van Vliet wordt voorgesteld een incidenteel budget van in totaal €76.000 beschikbaar te stellen.	
540 Musea	-101
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €90.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
570 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	86
Het budget €399.000 voor uitvoering gebiedsmarketing wordt overgeheveld van programma 5 Sport, cultuur en recreatie naar programma 3 Economie. De mutatie is budgettair neutraal. Met het verplaatsen van de voormalige Prinses Ireneschool en bijhorende speelplaats (Krimpen aan de Lek) is bij de verkoop van de kavels afgesproken dat een openbare speelruimte gerealiseerd wordt bij de nieuwe woningen. Het budget van €50.000 wordt gedekt door de inkomsten van de verkoop. De mutatie is budgettair neutraal.	
De gemeente heeft de wettelijke verplichting om de technische staat van haar 20.000 bomen periodiek te inspecteren. In 2019 worden 5.000 bomen geïnspecteerd. De opgave is om achterstanden die ontstaan zijn door het niet structureel inspecteren door de voormalige gemeenten weg te nemen. Voorgesteld wordt om €135.000 incidenteel bij te ramen. In het 3^e kwartaal 2019 zal het bomenbeleidsplan worden opgeleverd. In dit plan worden de totale financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt. Voorgesteld wordt om voor de verwachte extra werkzaamheden €50.000 structureel te ramen.	

6. Sociaal domein

Inhoud programma

Dit Programma richt zich op de vraagstukken over welzijn, welbevinden van en (inkomens-) ondersteuning aan inwoners. We versterken de zelfredzaamheid en onderlinge verbondenheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van de transformatieopgave (van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'), die volgt uit de transitie van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.1 Behoeftte aan maatwerk / Eenduidige doelgroepen bestaan niet meer Iedereen kan en mag meedoen. Iedereen krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Daarbij zetten wij nog meer in op verbinding. We versterken de preventie en vroegsignalering en hebben daarbij oog voor kwetsbaarheid. Tevens willen wij bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.	
ER DOEL	Meer inwoners participeren naar vermogen in de samenleving	Effectievere ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben
SMART DOEL	1. In 2022 scoren inwoners op tenminste 3 van de 6 indicatoren voor individueel welzijn 5% hoger dan in 2016 (waarstaatjegemeente.nl). 2. In 2022 heeft tenminste 25% van het aantal mensen met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt (P1 / P2, meetmoment september 2018) een zinvolle dagbesteding (bron: eigen data)	In 2022 scoort 50% van de inwoners met een hulpvraag beter op de Zelfredzaamheidmatrix (ZRM)/Gezamenlijk inschatten zorgbehoeften (GIZ) dan in 2019 na het doorlopen van een ondersteuningstraject
INDICATOR	De score op individueel welzijn (burgerpeiling - waarstaatjegemeente.nl) % mensen dat een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft met een zinvolle dagbesteding	Score op de ZRM of op de GIZ na het doorlopen van een ondersteuningstraject
RESULTATEN & INSPANNINGEN	1. Uitvoeren van de Transformatieopgave Sociaal Domein, waaronder project "Eén tegen eenzaamheid" 2. Start van de uitvoering van het programma "Iedereen kan Meedoen, samen werken aan een toekomstbestendig sociaal domein" en start uitvoering van de projecten programmaplan waaronder: a. Het organiseren van de Integrale Ingang voor Sociaal Domein; b. Het realiseren van het project "Leren en ontwikkelen voor de toekomst"	Start uitvoering programma "Iedereen kan Meedoen, samen werken aan een toekomstbestendig sociaal domein" en start uitvoering van de projecten programmaplan waaronder: a. Sturen op effectieve ondersteuning b. Versterken bestuurlijke netwerken /integraliteit en communicatie
KOSTEN	€ 225.000 incidenteel	€ 135.000 incidenteel en € 30.000 structureel
STAND VAN ZAKEN	-	-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.2 Effecten op voorzieningen en zorg Wij zetten meer in op een inclusieve samenleving.
ER DOEL	Betere fysieke toegankelijkheid openbare ruimte, voorzieningen en winkels voor mensen met een beperking
SMART DOEL	Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte worden 100% toegankelijk voor mensen met een beperking
INDICATOR	Het aantal nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte dat toegankelijk is voor mensen met een beperking
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Bij herinrichting vindt afstemming plaats met de uitvoering voor herijking. Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) ten behoeve van toegankelijkheid
KOSTEN	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	13. Opvang statushouders Wij zetten in op een passende opvang van asielzoekers en statushouders in onze gemeente.
ER DOEL	Succesvoller integreren van statushouders die 2 jaar in onze gemeente wonen
SMART DOEL	In 2022 scoort 80% van de statushouders die 2 jaar in onze gemeente woont minimaal 4 op de Zelfredzaamheidmatrix (ZRM) statushouders
INDICATOR	Het percentage statushouders dat twee jaar in Krimpenerwaard woont en minimaal 4 scoort op de zelfredzaamheidsmatrix
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Project integratie statushouders structureel voortzetten
KOSTEN	€ 219.000 structureel
STAND VAN ZAKEN	87% van de statushouders die hier in 2016 en 2017 zijn komen wonen, staan op trede 4 van de ZRM participatie (bijna aan het werk).

Beleidspeerpunten

AMBITIE	16. Tegengaan discriminatie Wij dragen actief uit dat Krimpenerwaard een tolerante gemeente is, waar iedereen erbij hoort, waar iedereen zichzelf mag zijn en waar geen plaats is voor discriminatie! Een van de acties is het hijsen van de regenboogvlag op het stadhuis in Schoonhoven op Coming Out Day.
ER DOEL	Meer acceptatie
SMART DOEL	-
INDICATOR	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	De regenboogvlag hijsen bij Coming out day op het gemeentekantoor Schoonhoven
KOSTEN	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-35.033	-34.860	-34.707	-34.850
Mutaties tussentijdse rapportage	-354	-280	-280	-280
Na rapportage	-35.387	-35.140	-34.987	-35.130

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
610 Samenkracht en burgerparticipatie	-154	-71	-71	-71
620 Wijkteams	8	8	8	8
630 Inkomensregelingen	-7	-7	-7	-7
640 Begeleide participatie	1	1	1	1
650 Arbeidsparticipatie	-45	-45	-45	-45
660 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-176	-203	-203	-203
671 Maatwerkdienstverlening 18+	-288	112	112	112
672 Maatwerkdienstverlening 18-	15	33	33	33
681 Geescaleerde zorg 18+				
682 Geescaleerde zorg 18-	-25	-25	-25	-25
Totaal lasten	-671	-197	-197	-197
610 Samenkracht en burgerparticipatie	-88	-88	-88	-88
630 Inkomensregelingen				
640 Begeleide participatie				
660 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	13	13	13	13
671 Maatwerkdienstverlening 18+	392	-8	-8	-8
672 Maatwerkdienstverlening 18-				
Totaal baten	317	-83	-83	-83
Saldo van baten en lasten	-354	-280	-280	-280
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves				
Mutatie reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-354	-280	-280	-280

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
610 Samenkracht en burgerparticipatie	-154
Voor het subsidiejaar 2019 is vooruitlopend op de volledige evaluatie van het nieuwe subsidie instrumentarium een aantal aanpassingen gedaan, op basis van de ervaringen van het eerste implementatiejaar. Voorgesteld wordt om voor overgangsregelingen, overige onvoorziene- en incidentele financiële knelpunten een incidenteel budget van €60.000 op te nemen. Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €52.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	
660 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-176
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €60.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4). Conform de BBV wetgeving wordt het taakveld gehandicapten parkeerkaart verplaatst van programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat naar programma 6 Sociaal Domein. De mutatie is budgettair neutraal voor een bedrag van €124.000.	

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
671 Maatwerkdienstverlening 18+	-288
Op dit taakveld is een voordeel ontstaan van €112.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4). Voor het versneld uitstromen van cliënten uit beschermd wonen locaties maakt de gemeente Krimpenerwaard extra kosten van €400.000. Voor de dekking hiervan wordt via centrumgemeente Gouda een vergoeding ontvangen. De mutatie verloopt hiermee budgettair neutraal.	

Mutaties baten x € 1.000	Saldo
610 Samenkracht en burgerparticipatie	-88
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €71.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	
671 Maatwerkdienstverlening 18+	392
Via centrumgemeente Gouda wordt een vergoeding ontvangen voor de dekking van de kosten in verband met het versneld uitstromen van cliënten uit beschermd wonen locaties van €400.000.	

7. Volksgezondheid en milieu

Inhoud programma

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard aan het behouden en bevorderen van een gezonde en duurzame leefomgeving.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van taken op het gebied van volksgezondheid, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit en dierenwelzijn.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	4.1 Bodemdaling, waterveiligheid en adaptatie Krimpenwaard moet klimaatbestendig worden en wil een bijdrage leveren aan de mondiale opgave. Wij leggen daarbij de nadruk op het tegengaan van bodemdaling, beperken van wateroverlast en hittestress.	
ER DOEL	Minder bodemdaling	Beter klimaat adaptieve kernen
SMART DOEL	In 2022 hebben we op 2000 extra hectares maatregelen getroffen om de bodemdaling tegen te gaan	Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte worden 100% klimaat adaptief ingevuld * het gaat over nog niet opgestarte projecten
INDICATOR	Aantal hectares landbouw omgezet naar natuur	Percentage groen en bomen
RESULTATEN & INSPANNINGEN	- Uitvoeren Gebiedsovereenkomst Veenweiden. - Uitvoeren proeftuin Adaptieve landbouw. - Uitvoeren onderzoek naar bodemdaling in het buitengebied en ondersteunen projecten	Planvorming voor klimaatadaptief inrichten openbare ruimte en 10% meer bomen/groen als onderdeel van herijking IBOR en VGRP
KOSTEN	€ 98.000 structureel	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-	-

Beleidspeerpunten

AMBITIE	5.1 Energietransitie Wij willen een bijdrage leveren aan de energietransitie en streven de volgende doelen na. - In 2021 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 5% afgenomen ten opzichte van 2015, met het doel daarna de versnelling op gang te brengen; - Wij gaan voor 50% lagere CO2 uitstoot in 2030 voor de gemeentelijke organisatie en laten onderzoeken hoe dit het best kan worden gerealiseerd; - In 2021 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 Petajoule. Op basis van de huidige technieken betekent dit ongeveer 1875 huishoudens (dit is ongeveer 8% van de huishoudens), waarvoor een zonnenveld nodig is van 5 hectare. We willen hierbij waar mogelijk gebruik maken van de nieuwste technieken, met zo min mogelijk aantasting van het landelijk karakter van Krimpenerwaard; - Wij staan geen gasboringen binnen Krimpenerwaard toe.	
	ER DOEL	Minder CO2 uitstoot Meer duurzame energie
SMART DOEL	1. In 2022 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 15% afgenomen ten opzichte van 2015. 2. In 2022 is de CO2 uitstoot voor gemeentekantoren, gemeentewerven, sporthallen 20% lager dan in 2018. Dit hebben we gerealiseerd of in besluitvorming vastgelegd	1. In 2022 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 Petajoule t.o.v. 2018. 2. In 2050 is Krimpenerwaard aardgas vrij
INDICATOR	1. CO2 uitstoot in de Krimpenerwaard 2. % lagere CO2 uitstoot van gemeentekantoren, gemeentewerven en sporthallen	Toename hoeveelheid duurzaam opgewekte energie Herijking en uitvoering programmaplan duurzaamheid waaronder projecten: Vaststellen beleid voor de opwekking van duurzame energie Opstellen Transitievisie Warmte
RESULTATEN & INSPANNINGEN	1. Opstellen en uitvoeren lobbyplan 2. Opstellen businesscase verduurzaming gemeentekantoren, gemeentewerven en sporthallen	€ 186.000 incidenteel en € 274.000 structureel
KOSTEN	€ 50.000 incidenteel en € 48.000 structureel	-
STAND VAN ZAKEN	-	

Beleidspeerpunten

AMBITIE	1.1 Behoeftte aan maatwerk/eenduidige groepen bestaan niet meer Iedereen kan en mag meedoen. Iedereen krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Daarbij zetten wij nog meer in op verbinding. We versterken de preventie en vroegsignalering en hebben daarbij oog voor kwetsbaarheid. Tevens willen wij bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.
ER DOEL	Meer fysiek en mentaal gezonde inwoners
SMART DOEL	In 2022 is de score op de 4 indicatoren van gezonde leefstijl met 5% verbeterd t.o.v. 2016. Het aantal inwoners met een verminderde psychische gezondheid is gedaald van 50% nu naar 45% in 2022. (Gezondheidsmonitor GGD)
INDICATOR	Score op de 4 indicatoren van gezonde leefstijl Aantal inwoners met verminderde psychische gezondheid
RESULTATEN & INSPANNINGEN	- Uitvoeren Brede impuls combinatiefuncties - Opstellen en uitvoeren nota gezondheidsbeleid, waaronder alcoholpreventie jeugd - Start uitvoering programmaplan Iedereen kan Meedoen, waaronder: extra inzet vroegsignalering en preventie-activiteiten mentale weerbaarheid, welzijnsbevordering en gezond gewicht
KOSTEN	€ 25.000 incidenteel en € 25.000 structureel
STAND VAN ZAKEN	-

Beleidspeerpunten

	5.2 Circulaire economie Wij hebben als doel dat afval van de één, grondstof voor de ander wordt. In 2021 is de afvalscheiding van het huishoudelijk afval in de gemeente Krimpenerwaard minimaal 80%.	
AMBITIE		
ER DOEL	Meer afvalscheiding	Meer hergebruik grondstoffen door ketenvorming
SMART DOEL	In 2022 is de afvalscheiding van huishoudens 80%	-
INDICATOR	% afvalscheiding van totaal huishoudelijk afval	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	1. Starten met de realisatie van het project voor een goed toegankelijke milieustraat met optimale mogelijkheden voor afvalscheiding 2. Uitbreiden van de afvalscheiding binnen de gemeentelijke organisatie naar sporthallen en gemeentewerven	Wordt in 2020 opgepakt
		Geen additionele kosten
		-
KOSTEN	Geen additionele kosten	
STAND VAN ZAKEN	-	

Beleidspeerpunten

15. Biodiversiteit en dierenwelzijn Wij willen een bijdrage leveren aan het behoud, of zelfs verbeteren van de biodiversiteit in Krimpenerwaard. We zoeken hierbij de samenwerking met diverse partijen, zoals de agrariërs en de natuurbeheerders in Krimpenerwaard. Wij maken ons sterk om het welzijn van de dieren in Krimpenerwaard te bevorderen en actualiseren hiertoe de dierenwelzijnsnota.		
AMBITIE		
ER DOEL	Meer biodiversiteit	Meer aandacht voor dierenwelzijn
SMART DOEL	-	-
INDICATOR	-	-
RESULTATEN & INSPANNINGEN	- Onderzoek naar de quick wins voor biodiversiteit bij inrichting en beheer, waaronder kwaliteitsimpuls geven aan het openbaar groen gericht op biodiversiteit - Uitvoeren proeven proeftuinen adaptieve landbouw	Actualiseren van de dierenwelzijnsnota € 32.000 structureel
KOSTEN	€ 25.000 incidenteel en € 64.000 structureel	-
STAND VAN ZAKEN	-	

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-3.478	-3.047	-3.171	-3.183
Mutaties tussentijdse rapportage	0	15	71	71
Na rapportage	-3.478	-3.032	-3.099	-3.111

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
710 Volksgezondheid	4	4	4	4
720 Riolering	134	134	134	134
730 Afval				
740 Milieubeheer	-20	-9	47	47
750 Begraafplaatsen en crematoria	-6	-6	-6	-6
Totaal lasten	112	122	179	179
710 Volksgezondheid	-11	-6	-6	-6
720 Riolering				
730 Afval				
740 Milieubeheer	-101	-101	-101	-101
750 Begraafplaatsen en crematoria				
Totaal baten	-112	-107	-107	-107
Saldo van baten en lasten	0	15	71	71
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves				
Mutatie reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	15	71	71

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
720 Riolering	134
Op dit taakveld is een voordeel van €134.000 ontstaan als gevolg van aanpassingen van de begroting. De mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	
730 Afval	-
Op 9 mei 2019 heeft u een raadsinformatiebrief ontvangen over de (voorlopige) naheffingen van Cyclus. De verwerking van de mogelijke financiële gevolgen die dit met zich kan brengen zal plaatsvinden in de tweede tussentijdse rapportage 2019.	
740 Milieubeheer	-20
Per 31-12-2024 geldt een landelijk verbod op asbestdaken. Alle asbesthoudende daken moeten voor die datum zijn gesaneerd. Eigenaren zijn weliswaar zelf verantwoordelijk voor het tijdig vervangen van hun asbestdaken, maar het verbod betekent voor gemeenten op termijn mogelijk ook een grote en kostbare handavingsopgave. De inventarisatie van aanwezige asbestdaken is bedoeld om eigenaren gericht te kunnen informeren over het asbestdakenverbod en de handavingsopgave zoveel mogelijk te verkleinen. De verwachte lasten op basis van een kostenraming zijn €100.000. Voorgesteld wordt om het beschikbare budget van €50.000 met €50.000 incidenteel te verhogen, om de inventarisatie uit te voeren.	

Mutaties baten x € 1.000	Saldo
740 Milieubeheer	-101
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €101.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4).	

Kredietmutaties

Voorgesteld wordt om de mutaties op de jaarschijf van de kredieten riolering voor een bedrag van €263.000 te voteren en de dekking uit de tarieven riolering vast te stellen. Voor de uitvoering projectenboek 2018-2019 is voor de riolering 9,5 miljoen gevoteerd.

De egalisatie van voor- en nadelen op projecten zijn onderdeel van de beheerplannen. Een verklarende toelichting op hoofdlijnen:

- Bij het uitwerken van de definitieve ontwerpfase in projecten blijkt een aanpassing (verzwaring) van het rioolontwerp noodzakelijk.
- De zettingsgevoeligheid van het gebied blijkt groter te zijn waardoor meer licht ophoogmateriaal nodig is.
- Er zijn ook meevallers omdat de aanbesteding lager was dan de raming.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inhoud programma

Dit programma richt zich op ontwikkeling en behoud van een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

In dit programma zijn middelen opgenomen voor advisering op het gebied van wonen en de kwaliteit van de leefomgeving, het voeren van projecten en grondexploitaties, het faciliteren van ontwikkelingen van inwoners en ondernemers en het begeleiden van bestemmingsplannen en afgeven van en toetsen op omgevingsvergunningen. Door de introductie van Omgevingswet veranderen veel van de bestaande instrumenten en werkwijzen.

Beleidspeerpunten

AMBITIE	2.1 Huishoudensverduunning Wij zetten in op minimaal een gelijkblijvend inwoneraantal. Toekomstige woningbouw dient daarop gericht te zijn: met behoud van landelijk karakter en met bijzondere aandacht voor jongeren en toekomstbestendig wonen.
ER DOEL	Vitale(re) kernen met een passend woningaanbod dat bijdraagt aan een gelijkblijvend inwoneraantal
SMART DOEL	Tot 2022 worden per jaar 200 extra (duurzame en toekomstbestendige) woningen gebouwd
INDICATOR	Toename aantal duurzame en toekomstbestendige woningen
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Stimuleren en faciliteren van marktinitiatieven voor het realiseren van 200 extra woningen per jaar door het opstellen van een "versnellingsstrategie woningbouw"
KOSTEN	€ 200.000 incidenteel en € 104.000 structureel
STAND VAN ZAKEN	Om 200 woningen per jaar te kunnen realiseren is extra beleidscapaciteit nodig. Structureel 1 fte € 80.000 structureel. (2019 € 40.000)

Beleidspeerpunten

AMBITIE	7. Verandering ruimtelijk domein Voor de implementatie van de Omgevingswet gaan wij werken volgens het onderscheidende en waar mogelijk vernieuwende VNG verandertype.	
ER DOEL	Meer ruimte voor maatwerk en economische en maatschappelijke initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen in het ruimtelijk domein	Sneller, pro-actiever en meer integraal besluiten over ruimtelijke initiatieven
SMART DOEL	In 2021 is de Omgevingswet geïmplementeerd conform het verandertype onderscheidend en waar mogelijk vernieuwend (VNG onderscheidende verandertype)	In 2022 hebben we in 75% van de (beleids-)ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving bedrijven, inwoners en organisaties actief betrokken
INDICATOR	-	Percentage in de raad vastgestelde beleidsontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waarbij inwoners, bedrijven en organisaties actief betrokken zijn
RESULTATEN & INSPANNINGEN	- Herijking van het programmaplan Verandering ruimtelijk domein en uitvoering projecten van het programmaplan, waaronder: afronding van de Omgevingsvisie en de pilot Omgevingsplan -Binnenstad Schoonhoven en het starten met het project Omgevingsdenken	Uitvoeren programmaplan Verandering ruimtelijk domein
KOSTEN	€ 40.000 incidenteel	Geen additionele kosten
STAND VAN ZAKEN	-	-

Financieel overzicht

Tabel programma totaal (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Voor rapportage	-2.077	-783	-1.230	454
Mutaties tussentijdse rapportage	338	-160	-160	-160
Na rapportage	-1.739	-943	-1.390	294

Mutatie Baten en lasten (x € 1.000)

	Begroting 2019	Meerjarenraming		
		2020	2021	2022
810 Ruimtelijke Ordening	-42	-82	-82	-82
820 Grondexploitatie (niet-bedrijventerr.)	-150	0	0	0
830 Wonen en bouwen	20	-78	-78	-78
Totaal lasten	-172	-160	-160	-160
810 Ruimtelijke Ordening				
820 Grondexploitatie (niet-bedrijventerr.)	360			
830 Wonen en bouwen				
Totaal baten	360	0	0	0
Saldo van baten en lasten	188	-160	-160	-160
Storting in reserves				
Onttrekking aan reserves	150			
Mutatie reserves	150	0	0	0
Geraamd resultaat	338	-160	-160	-160

Mutaties lasten x € 1.000	Saldo
810 Ruimtelijke ordening	-42
Het collegeprogramma zet in op het toevoegen van minstens 200 woningen per jaar. Met de huidige capaciteit ligt dit aantal op 70% van deze doelstelling. Om de doelstelling te halen is extra capaciteit nodig. Deze kan voor het grootste deel worden gedekt uit extra inkomsten door een bijdrage van ontwikkelende partijen (anterieure overeenkomsten) en legesinkomsten. Voorgesteld wordt de vaste formatie beperkt te verhogen (1 fte voor begeleiding bestemmingsplannen) en de benodigde projectleiding op te nemen als flexibele schil. Afhankelijk van de bouwstroom wordt gezien hoeveel projectleiding nodig is. Dat betekent dat als de kosten voor de projectleiding woningbouw niet zijn gedekt (via overeenkomsten) er ook geen kosten worden gemaakt. Dit betekent tevens dat achteraf aan de raad wordt verantwoord hoeveel formatie op jaarbasis voor projectleiding wordt ingeschakeld.	
820 Grondexploitatie	-150
Zie krediet I.0104 ST-Ontwikkeling Bovenkerkseweg	
830 Wonen en bouwen	20
Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van €80.000 als gevolg van aanpassingen van de begroting. Deze mutatie is toegelicht bij de programma overschrijdende mutaties (pag. 4). Voor het innovatiefonds 'initiatiefnemers van nieuwe woonvormen' is een incidenteel budget van €200.000 opgenomen in de begroting. De verwachting is dat er in 2019 maximaal €100.000 wordt besteed, omdat de uitgangspunten nog niet zijn geformuleerd in het eerste deel van dit jaar. Dit leid tot een incidenteel voordeel van €100.000.	

Mutaties baten x € 1.000	Saldo
820 Grondexploitatie	360
Een perceel aan de Kon. Julianastraat (voormalige gymzaal) en een braakliggend perceel van de voormalige Prinses Ireneschool worden verkocht voor €360.000. Voor beide percelen is recent een plan ingediend voor ca. 13 woningen.	

Mutaties reserves x € 1.000	Saldo
Onttrekking aan reserves	150
Zie krediet I.0104 ST-Ontwikkeling Bovenkerkseweg	

De mutaties op de kredieten voor het programma zijn opgenomen in de onderstaande tabel. Voorgesteld wordt om de bedragen te voteren en de dekking vast te stellen.

x € 1.000	Kredieten
-150	I.0104 ST-Ontwikkeling Bovenkerkseweg
Reserve grondzaken	
Vooruitlopend op de herontwikkeling van deze locatie Centrumontwikkeling Stolkwijk stellen we voor de panden Bovenkerkseweg 19/21/23 en de oude gemeentewerkplaats te slopen. De panden zijn qua onderhoud en uitstraling er sterk op achteruit gegaan. Ook zit er asbest in de panden waardoor het wenselijk is deze te slopen c.q. te saneren. De lasten worden geraamd op €150.000. De mutatie is budgettair neutraal door een onttrekking aan de reserve grondzaken.	
-45	I.0500 KW-Vervangen wagenpark
Kapitaallasten ten laste van de exploitatie	
Aanschaf elektrische auto voor het adequaat uit kunnen voeren van onze toezicht- en handhavingstaken. De lasten worden gedekt binnen het taakveld. De mutatie is derhalve budgettair neutraal.	

Wijziging van de begroting

Programma		Begroting 2019	Meerjarenraming		
			2020	2021	2022
0.	Bestuur en ondersteuning				
	- Lasten	-491	-107	-38	-33
	- Baten	268	262	86	165
	Saldo	-222	155	49	133
1.	Veiligheid				
	- Lasten	5	5	5	5
	- Baten	3	3	3	3
	Saldo	7	7	7	7
2	Verkeer, vervoer en waterstaat				
	- Lasten	124	124	93	93
	- Baten	-22	-22	-34	-34
	Saldo	102	102	59	59
3.	Economie				
	- Lasten	-426	-365	-365	-365
	- Baten	0	0	0	0
	Saldo	-426	-365	-365	-365
4.	Onderwijs				
	- Lasten	-532	-409	-301	-212
	- Baten	372	283	194	105
	Saldo	-160	-126	-107	-107
5.	Sport, cultuur en recreatie				
	- Lasten	-110	175	314	317
	- Baten	20	20	20	20
	Saldo	-90	195	334	337
6.	Sociaal domein				
	- Lasten	-671	-197	-197	-197
	- Baten	317	-83	-83	-83
	Saldo	-354	-280	-280	-280
7.	Volksgezondheid en milieu				
	- Lasten	112	122	179	179
	- Baten	-112	-107	-107	-107
	Saldo	0	15	71	71
8.	Volkshuisvesting (VHROSV)				
	- Lasten	-172	-160	-160	-160
	- Baten	360	0	0	0
	Saldo	188	-160	-160	-160
Totaal saldo programmaplan		955-	455-	391-	304-
Programma		Begroting 2019	Meerjarenraming		
			2020	2021	2022
Toevoeging en onttrekking aan reserves					
0.	Bestuur en ondersteuning	533	20	5	0
1.	Veiligheid	-	0	0	0
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat	-	0	0	0
3.	Economie	40	0	0	0
4.	Onderwijs	-	0	0	0
5.	Sport, cultuur en recreatie	27	0	0	0
6.	Sociaal domein	-	0	0	0
7.	Volksgezondheid en milieu	-	0	0	0
8.	Volkshuisvesting (VHROSV)	150	0	0	0
Totaal		750	20	5	-
Saldo van de rekening					
Bestemming begrotingsresultaat					
Geraamd resultaat		204-	435-	386-	304-

Bijlagen:

Verdeling incidenteel en structureel

In de onderstaande tabel zijn voor het totaal overzicht de incidentele en structurele effecten per programma samengevat.

Tabel incidenteel en structureel (x € 1.000)

Programma totaal	2019	2020	2021	2022
Bestuur en ondersteuning	395	0	0	0
Economie	-40	0	0	0
Onderwijs	-333	0	0	0
Sociaal domein	-88	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	-444	-142	-3	0
Verkeer, vervoer en waterstaat	44	44	0	0
Volksgezondheid en milieu	-53	-56	0	0
volkshuisvesting, RO & sted. vernieuwing	308	0	0	0
Totaal Incidenteel	-211	-155	-3	0
Bestuur en ondersteuning	132	175	54	133
Economie	-386	-365	-365	-365
Onderwijs	172	-126	-107	-107
Sociaal domein	-267	-280	-280	-280
Sport, cultuur en recreatie	355	337	337	337
Veiligheid	7	7	7	7
Verkeer, vervoer en waterstaat	59	59	59	59
Volksgezondheid en milieu	54	71	71	71
volkshuisvesting, RO & sted. vernieuwing	-120	-160	-160	-160
Totaal Structureel	7	-280	-383	-304
Saldo	-204	-435	-386	-304

Reserves en voorzieningen

In de nota reserves & voorzieningen 2019 is opgenomen: Het college van burgemeester en wethouders wordt de bevoegdheid verleend te beschikken over de reserve personeelsbeleid, met dien verstande dat in de tussentijdse rapportages de mutaties worden opgenomen. Voor de egalisatiereserve bedrijfsvoering is dit geregeld bij de tweede tussentijdse rapportage 2018. De bevoegdheden zijn in mandaat doorgezet naar de algemeen directeur. In de tabellen zijn de gemandateerde besluiten van 2019 opgenomen en aangegeven wanneer die zijn gerapporteerd.

Reserve personeelsbeleid (x € 1.000)

Omschrijving	Besluit	2019
Saldo begroting	Meerjarenbegroting	799
Onttrekking opleidingsplan	Overheveling 2018-2019	-175
Opleiding WNRA	1e tussentijdse rapportage	-9
Saldo		615

Egalisatiereserve bedrijfsvoering (x € 1.000)

Omschrijving	Besluit gemeld	2019
Saldo begroting	Meerjarenbegroting	1.000
Jongerenconsulent	Meerjarenbegroting	-64
Zwembad inhuur	Meerjarenbegroting	-20
Kwaliteitsmedewerker sociaal domein	1e tussentijdse rapportage	-54
Beleidsadviseur cultuur	1e tussentijdse rapportage	-42
Inhuur WNRA	1e tussentijdse rapportage	-88
Saldo		732

De kredieten die invloed hebben op de tarieven zijn niet verwerkt. Bij vaststelling van de begroting is pas duidelijk wat de gemeenteraad beslist over het tarief en wat de invloed is op de egalisatie voorzieningen.

OVERZICHT RESERVES 2019 (x 1.000)				
	Stand gewijzigde begroting 2019*	Mutaties 1e tussentijdse rapportage		Stand einde jaar na wijzigingen***
		Toevoegingen	Ontrekkingen	
Algemene reserves	19.122	357	736	18.743
AR vrij vermogen	11.913	357	586	11.684
Resultaat jaarrekening****	1.021			1.021
AR weerstandsvermogen	3.069			3.069
AR grondzaken	3.119		150	2.969
Bestemmingsreserves	36.573	300	971	35.902
Begraafplaatsen	1.415			1.415
Sociaal domein	256			256
Dekking kapitaallasten	25.213	300	357	25.156
Egalisatie begroting	40			40
Huisvesting herindeling	4.473			4.473
Informatie en automatisering	780		394	386
Legaten	85			85
Personeelsbeleid	624		9	615
Sport	635		27	608
Bestemmingsplannen	708			708
Verkoop gemeentelijk vastgoed	488			488
Proeftuin	940			940
Egalisatie bedrijfsvoering	916		184	732
Totaal reserves	55.695	657	1.707	54.645

OVERZICHT VOORZIENINGEN 2019 (x 1.000)				
	Stand gewijzigde Begroting 2019*	Mutaties 1e tussentijdse rapportage		Stand einde jaar na wijzigingen**
		Toevoegingen	Ontrekkingen	
Afkoop grafrechten	845			845
Afvalstoffenheffing	0			0
IBOR	6.216		188	6.028
Onderhoud gebouwen	894			894
Pensioenen wethouders	2.754			2.754
vGRP	11.908			11.908
Reparatie uitkering WW	15	15		30
Totaal voorzieningen	22.632	0	188	22.459

*Dit betreft de stand na actualisatie jaarrekening 2018 inclusief de bedragen van de projecten die doorlopen na vaststelling van de jaarrekening 2018 en gewijzigde begroting tot en met de raad van 14 mei 2019. De raad van 11 juni 2019 heeft nog niet plaatsgevonden.

***Dit betreft de stand per 31 december 2018 na mutaties 1e tussenrapportage 2019 hierin zijn niet de mutaties van 2020 en verder opgenomen.

****Resultaat van de jaarrekening is pas na het besluit van de resultaatbestemming een onderdeel van de reserve positie, de mutatie op basis van het voorstel wordt per saldo € 1.160.836 van het resultaat van € 1.290.836 aan de AR toegevoegd

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
 VOOR Gemeenteraad
 CC
 DATUM 30-10-2018
 ONDERWERP Septembercircularie 2018

Beste heer, mevrouw,

Inleiding

Op 18 september jl. is de septembercircularie verschenen. Deze septembercircularie staat in het teken van de vertaling van de Miljoenennota 2019

We hebben al twee circularies achter de rug dit jaar, met grote consequenties. De maartcircularie 2018 bevatte de vertaling van het regeerakkoord van het kabinet Rutte III en gaf hoge accressen. De meicircularie 2018 stond in het teken van de integratie van het sociaal domein in de algemene uitkering alsmede het aframen van de meerjarige voorschotregeling van het BTW CompensatieFonds (BCF).

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de septembercircularie 2018 en de financiële gevolgen van deze circularie voor de gemeente Krimpenerwaard.

Totaal x € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Meicircularie 2018	70.359	74.265	72.936	73.857	74.527	74.974
Septembercircularie 2018	70.254	73.417	73.228	74.256	74.750	75.276
verschil baten September 2018 tov mei 2018	-105	-848	292	399	223	302
Integratie-uitkering sociaal domein lasten		-29	-12	1	1	1
Integratie- en decentralisatie uitkering lasten		-13	-89	-70	-37	-37
Mutatie begroting	-105	-890	191	330	187	266

Onderstaande belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de meicircularie 2018:

- Het accres is in 2018 nadeliger door lagere rijksuitgaven;
- De verwachting is dat dat gemeenten in 2018 meer BTW declareren uit het BTW CompensatieFonds dit heeft een nadelig effect op de algemene uitkering;
- In 2019 wordt voor het gemeentelijk aandeel in de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor het persoonsgebondenbudget een bedrag onttrokken aan het gemeentefonds.
- Het rijksvaccinatieprogramma komt per 1 januari 2019 onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente. En om deze reden worden er middelen toegevoegd aan de het gemeentefonds. Dit heeft een budgettair neutraal effect omdat hiervoor ook lasten worden begroot.
- Als gevolg van vastgestelde cijfers door het Centraal Bureau Statistiek zijn er positieve hoeveelheidsverschillen zoals meer inwoners, ouderen, huishoudens en minderheden. Deze verschillen werken structureel door in de berekening en hebben een voordelig effect.

Aandachtspunten

InterBestuurlijk Programma (IBP)

Hier wordt geen letter aan gewijd in deze septembercirculaire. Het vermoeden is dat dit komt door de aangenomen motie op de ALV van de VNG om het gesprek met de rijksoverheid on hold te zetten totdat er overeenstemming is over de financiën. Hierover zal de rijksoverheid in november 2018 met een standpunt komen.

3D-taken sociaal domein

In de meicirculaire 2018 is voor € 7 miljard geïntegreerd in de algemene uitkering. Enkele taken hebben nog de vorm van een integratie-uitkering. De voogdijregeling / 18 + regeling zal naar verwachting in 2020 worden ingeweven, Beschermd wonen in 2021. De WSW zal waarschijnlijk niet worden overgeheveld naar de algemene uitkering, dit zal nog in de vorm van een decentralisatie-uitkering zijn.

De verdeelmodellen sociaal domein worden geëvalueerd. Dat moet leiden tot een integrale nieuwe verdeling van de middelen per 2021. In de circulaire worden processtappen beschreven.

De financiële consequenties van de meicirculaire 2018 worden verwerkt in de slotwijziging 2018 en de 1^e tussenrapportage 2019

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage

Septembecirculaire 2018

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 15 januari 2019
ONDERWERP Decembercirculaire 2018

Beste meneer, mevrouw,

Op 7 december jl. is de decembercirculaire verschenen. Dit is de vierde gemeentefonds-circulaire van 2018. De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het Rijk en de gemeenten.

Met deze raadsinformatiebrieven informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de decembercirculaire 2018 en de financiële gevolgen van deze circulaire voor de gemeente Krimpenerwaard.

Totaal x € 1.000	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Septembercirculaire 2018	70.254	73.417	73.228	74.256	74.750	75.276
Decembercirculaire 2018	70.322	73.468	73.244	74.278	74.773	75.298
verschil baten december tov september 2018	68	51	16	22	23	22
Integratie-uitkering sociaal domein lasten	-	-	-	-	-	-
Integratie- en decentralisatie uitkering lasten	-	-29	-16	-35	-35	-35
Mutatie begroting	68	22	-	-13	-12	-13

De belangrijkste gevolgen uit deze circulaire ten opzichte van de septembercirculaire zijn:

- In 2017 zijn er nog mutaties geweest in de landelijke aantallen zoals meer inwoners, ouderen, huishoudens en minderheden. Dit heeft een positief effect van € 68.000;
- In 2018 vinden er nog verrekeningen plaats met eerdere stortingen en uitnames uit het gemeentefonds. Ze zijn klein van omvang totaal € 15.000 positief. Ze worden daarom alleen genoemd, maar niet toegelicht.
 - Implementatie Europese Richtlijn Energie-efficiëntie (EED) € 7.000
 - DigiD en Mijn Overheid € 4.000
 - Berichtenbox € 2.000
 - Generieke digitale infrastructuur € 2.000
- Per 1 juli 2019 treedt de informatieplicht in werking voor bedrijven met een middelgroot energieverbruik. Om deze uitvoeringstaak te implementeren wordt er incidenteel een decentralisatie uitkering beschikbaar gesteld. Het gaat om een bedrag van € 10.000. Dit heeft een budgettair neutraal effect omdat hier ook lasten tegenover staan;
- Ter versterking van het gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid zijn er in de meicirculaire voor drie jaar middelen beschikbaar gesteld. In deze circulaire wordt er € 19.000 van het bedrag wat in 2019 beschikbaar is gesteld naar 2018 geschoven voor vrijwilligers op het terrein van schulden. Dit heeft een budgettair neutraal effect zowel in 2018 als in 2019 omdat hier ook lasten tegenover staan;
- Op 29 juni 2018 zijn er nieuwe bestuurlijke afspraken inzake brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches/cultuurcoaches ondertekend door de Ministeries van VWS, OCW en SZW en de VNG. Deze afspraken treden in werking vanaf 1 januari 2019 en verhogen de bestaande decentralisatie uitkering met € 35.000 het effect is budgettair neutraal omdat hier ook lasten tegen over staan.

Aandachtspunten:**Onderuitputting**

In de septembercircular 2018 was voor 2018 al onderuitputting van het Rijk zichtbaar. De experts van het gemeentefonds geven aan dat ook de laatste maanden van 2018 de uitgaven minder zullen zijn. Maar gezien het bijzondere eerste jaar van dit kabinet Rutte III is het ook niet uit te sluiten dat in de zgn. Slotwet van de rijksoverheid nog enkele kunstgrepen worden toegepast die het uitgavenpatroon een andere wending geven. Het effect van de laatste maanden van 2018 is dus moeilijk in te schatten, maar de verwachting is dat er nog een flinke tegenvaller van het accres 2018 zal komen. De afrekening van het accres wordt door BZK gecommuniceerd in de mei-circular 2019.

Sociaal domein

In de septembercircular 2018 zijn we geïnformeerd over de evaluatie verdeelmodellen sociaal domein. In deze circular wordt aangegeven dat de evaluatie van de verdeelmodellen sociaal domein op koers zit. Momenteel wordt de keuze voor de onderzoeksmethode bestudeerd. Aansluitend zal in het nieuwe jaar de geselecteerde methode worden toegepast in een kwantitatief verdeelonderzoek.

De financiële consequenties van de decembercircular 2018 worden verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2019.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlagen

Decembercircular 2018

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier